

Milé sestry a bratři,

rok 1999 vyhlásila Organizace spojených národů „Mezinárodním rokem starších lidí – seniorů“. Chce tím soustředit pozornost na starší generaci a podpořit soužití všech generací, jak o tom svědčí motto „Vytvářejme společnost pro všechny věkové skupiny“.

Využíváme této příležitosti a obracíme se zejména na Vás, milé sestry a bratři starších generací. Mnozí patříte k těm, kdo prožívali utrpení dvou světových válek a dalších několik desítek let nesvolby v totalitním režimu. Řada z Vás přitom ztratila nejen zdraví a povolání, ale také domov a rodinu. Přesto jste si většinou uchovali věrnost víře a neztratili jste sílu k nové službě a poslání ve svých rodinách a obcích, ve svých farnostech. To je jistě hodné obdivu.

„Vy jste pokladem pro církev, Vy jste požehnáním pro svět,“ říká starší generaci Svätý otec Jan Pavel II. I my se připojujeme k tomuto uznání. Přijměte, milé seniorky a senioři, naše poděkování za Vaši službu a dosavadní svědectví života.

Dnes, díky lidskému pokroku, se věk prodlužuje. A církev chápe toto výrazné prodloužení života a zvýšení podílu starších generací na celkové populaci jako „znamení času“. Vnímá staršího člověka nejen jako objekt péče, ale jako osobnost, která může být jedinečným nositelem charismat a zkušeností pro poslání současné církve. Stárnutí není jen problémem seniorů samých, ale dotýká se každého. Je otázkou, na kterou si musíme všichni jednou odpovědět. Stárnutí je tajemství samotného života. Začíná dnem narození a je celoživotním měnícím a vyvíjejícím se procesem. Mnohdy to ale není proces snadný.

Někdy bývá stáří těžké. Provázeno bolestmi a nemocemi, bezmocí a opuštěností, nás připodobňuje našemu Ukřižovanému Pánu, který nesl naše nemoci a vzal na sebe naše bolesti (viz Iz 53,4). Když ve všech těchto obtížích dokážeme Jeho, Ukřižovaného, zahlédnout a s láskou obejmout, setkáme se současně s Ním,

Zmrtvýchvstalým, a zakusíme sílu Jeho Svatého Ducha, přinášející pokoj a radost do srdce. To je tajemství Kristova kříže, kterému se všichni musíme učit. Když se tak naučíme jít s Ním vstříc všem nepřijemným a těžkým chvílím svého života, dokážeme s Ním jednou dobře přijmout i vlastní smrt – jako okamžik konečného, láskyplného setkání, ve kterém nám On, Zmrtvýchvstalý, trvale daruje nový život.

Starším lidem náleží významná úloha: být svědkem minulosti a učitelem moudrosti budoucích generací. Život starších lidí pomáhá osvětlovat stupnici trvalých hodnot, pomáhá rozlišovat mezi tím, co pomíjí, a tím, co zůstává. A to je poslání velkého významu. Zvláště dnes a v naší společnosti. Svým příkladem mohou starší lidé působit, aby se styl života jejich dětí a vnuků rozvíjel na křesťanských základech. K tomu také nabádá Sirachovec: „Pobývej rád v kruhu starších. Kdo z nich je moudrý, toho se přidrž“ (Sir 6,34). Mohou obohatit sami sebe i sloužit podle svých sil a zkušeností církvi a společnosti – např. tím, že pomáhají ve farnosti, v diecézi, v charitativních organizacích, že přispívají do farních a diecézních časopisů, do náboženského vysílání rozhlasu i televize. Jejich přínosem je, že vytvářejí modlitební a seniorská společenství, že se modlí a konají pokání, že se účastní mše svaté i ve všední dny. Rádi bychom Vás ubezpečili, že se vši touto Vaší pomocí počítáme a velmi si jí vážíme.

Obracíme se v tuto chvíli i na Vás, kteří Jste opuštění, nemocní, nebo žijete v ústavech. Prožíváte často velmi bolestně svoji samotu a opuštěnost. I Vy byste měli být zapojeni do láskyplného přediva v širší rodině, kterou je farnost. Kéž by žádný z Vás nezůstal sám, kéž by bylo dostatek ochotných lidí, kteří Vás budou navštěvovat a projevovat Vám svou láskyplnou pozornost. Svoji úlohu pak spátřujeme právě v tom pomáhat Vám probouzet toto vědomí a tak mírnit Vaši osamocenost a bolest. Jsme přesvědčení, že takový postoj a takové jednání přinese obohacení celé farnosti a celé společnosti.

Jsme toho názoru, že láskyplné soužití mezi generacemi je světlem stáří. Rodinné vztahy mezi staršími a mladšími by měly být chápány vždy jako vzájemné dávání a přijímání. Přítomnost starších lidí (rodičů, dědečků a babiček) v mladé rodině, nebo alespoň v její blízkosti, může mít blahodárný význam pro utváření chápajícího klimatu a obohacení rodinných vazeb, při výchově a předávání víry. Kde je vztah a soužití mezi generacemi přerušeno, hledejme cesty k jeho obnově. Staří rodiče, osamělá babička nebo dědeček, by měli zakoušet stejnou lásku a péči svých dětí, jakou oni věnovali jim, jak je to v souladu s požadavkem Božího přikázání: „Cti svého otce i matku“ (*Ex 20,12; Dt 5,16*).

Obnovení vztahů mezi generacemi není otázkou krátkodobou. Je zapotřebí trpělivého a cílevědomého úsilí, aby vyrůstali mladí lidé plní pochopení a ochoty k oběti a k láskyplnému přijetí svých rodičů a starších a aby dozrávali starší lidé, kteří budou skutečně hodni úcty a lásky ze strany mladých. Prosíme vás proto o Vaše modlitby a pomoc, aby toto ovoce, které přispívá k ochraně a povzbuzení úcty člověka k člověku a tím i k ozdravení společnosti, smělo uzrát. S politováním musíme přiznat, že ne vždy děti a mladí lidé nalézají porozumění a lásku u starších lidí – v jejich slovech a něžnostech. A ne vždy si starší lidé uvědomují inspirující slova Písma: „Korunou starců jsou děti jejich dětí“ (*Př 17,6*).

Na závěr znovu opakujeme povzbuzení Svatého otce pro všechny dříve narozené sestry a bratry, a prosíme, buďte si vědomi pravdivosti slov: „Vy jste pokladem pro církev, Vy jste požehnáním pro svět“.

K tomuto sblížování generací, aby se podařilo vytvořit společnost pro všechny generace, vám žehnají

Vaši čeští a moravští biskupové

DOPIS BISKUPŮ STARŠÍ GENERACI

